

Heroicarvm Et Ecclesiasticarvm Quaestionvm Libri VI.

Sex libris prioribus universa Regalium, Iurisdictionis Ecclesiasticorum
Temporalis Et Constantinianae Donationis ratio discuitur ... contra
profanas & vanas cuiusdam Bodini novitates

Boetii Eponis Frisii De Ivre Sacro - Vel Principorum Iuris Pontificii Libri III.

Epo, Boetius

Duaci, M.D.LXXXIIX.

III De Ordine Et Arte [De]qve Avctoribvs Decretalium Gregorij noni, S[e]xti
Bonifaciani, Clementinarum, & Extrauagantium.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61749](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61749)

Concilii plurimis post celebratis, facile
quinti vel etiam sexti seu Tomi seu volu-
minis accessione posset adornari & auge-
ri. Laboravit in simili singulorum ad sin-
gulos auctores referendorum genere qui-
dam Labittus, & vtilissimè quidem labo-
rauit, vt qui per indicem quendam co-
piosissimum singula singulis reddidit au-
ctoribus quęcunque sunt in Justiniana
sed in vniuerso iure Pontificio labor hu-
iusmodi multò foret adhuc vtilior.

CAPVT TERTIVM

*De Ordine & Arte deq; Auctoribus De-
cretalium Gregory noni, Sexti, Boni-
faciani, Clementinarum & Ex-
trauagantium.*

SVPEREST vt breuissimè tandem di-
scamus de ordine Decretalium Grego-
rij noni, moxque deinceps catalogum si-
mul auctorum & auctoritatũ quibus hic
vtitur Gregorius nonus adnectamus.

Primus igitur inuentor Ordinis in De-
cretalibus obseruati fuisse videtur Ber-
nardus ille Papiensis qui post Gratianum
primus etiam repertus est epistolarũ Pon-
tificum decretalium compilator. Is cum
probè nouisset, ius omne rebus agen-
dis & vsibus potissimũ forensibus ac-
commodari, prudenter ad ordinis iudi-
ciarij rationem respexit in libris hisce
Decretalium disponendis; motus exem-
plo

164
De ordine
Decreta-
lium.

165
Auctor or-
dinis De-
cretalium.

plo tum ꝛ. tum Codicis Iustiniani Imperatoris, qui tamen & ipse Saluim lulianum ^a in Edicto illo perpetuo ducem habuit. Quin & priuatus quilibet litigatorus, primum & ante omnia sollicitus est de rebus quibusdam litem præcedentibus; deinde de lite ipsa quæcunque tandem illa fuerit ordine competenti pertractanda; cauteque deducenda; postremò denique de rebus quibusdam iudiciũ ipsum consequentibus; quemadmodum plenius ostendimus alio loco ^b. Præcedunt nempe semper iudiciũ quodlibet seu litẽ quamlibet cogitationes de bonitate causæ seu litis mouendæ, de iudice, de personis omnibus aliis administris, & id genus aliis. Causæ iudiciales ipsæ seu lites ipsæ, tanquam iudiciorum omnium subiecta quædam & materiæ, duorum præcipue sunt generum; quædam enim sunt pecuniariæ vel Ciuiles vel (si malis ita loqui) controuersiarum diréptoriæ, quædam verò criminales. Ordo tamen iudiciarius ^d in utroque causarũ genere multis regitur præceptis cõmunibus. Causæ ciuiles partim solorum sunt Clericorum propriæ, velut Ecclesiastica beneficia, partim tum Clericorum tum Laicorum simul & ex æquo communes, vt contractus, testamenta, factorum vsus, (quæ quidem duò causarum ciuiliũ genera quasi umbilicum horum quinque librorum constituunt ^e) partim denique solorũ sunt Laicorum peculia-

166
 Ordinis ratio.

167
 Vniuersalis
 Decretaliũ
 partitio sup
 partitioq;.

res ac propriæ, quales esse constat Causas
 matrimoniales ^a. Criminalibus in postre-
 mum relegatis meritò locum ^b. Conse-
 quuntur postremò causarum quarumcun-
 que disceptationem, Sententię; quæ & in
 rem iudicatam abeunt, nisi mox interpo-
 natur Appellatio : qua tãdem cessante, ni-
 hil aliud expectandum restat præter exe-
 cutionem; quæ quidem sicut in civilibus
 causis ad varios refertur effectus, ita in cri-
 minalibus multipliciũ pœnarum spectat
 inflictionem. Quod autem ad extremum
 hi duo tituli, de verborum videlicet signi-
 ficatione deq; Regulis iuris, pro coronide
 quasi supernumerarij subijciantur, ex-
 emplo quoque fit Pandectarum. Vides
 quàm & naturę conuenienter & honesta-
 ti congruenter & ad quærendi vel ad ma-
 num habendi commoditatem luculenter
 institutus in vniuersum fuerit hic ordo.
 Naturæ dico tum iudiciorum quorum-
 cunque tum sollicitudinis atque curæ qua
 tangitur homo quilibet iudicium ingres-
 surus. Honestati dico præmittendorum
 vbique potiorum inferioribus, vt diuino-
 rum humanis, Clericorũ Laicis, civilium
 criminalibus. Commoditati dico suo v-
 numquodque loco & in prõptu habere
 desiderantium, siue de summis quærat
 Capitibus iuris Pontificij siue de singulis
 membris siue de vniuerso ordinis iudicia-
 rij decursu. nõ potuisset profectò melior
 ordo vel optati quidem, postquam semel
 o ab Isi-

Ordo tum
 naturæ re-
 rum tũ ho-
 nestati cõ-
 gruens in
 Decretali-
 bus, isque
 cõmodissi-
 mus.

- 169 Plurimos ordinē Decretalium fecutos esse.
- 170 Ridiculi nomine Pontificij iuris artis somniantores.
- 171 Singulorum Ordo librorum.
- 172 Singulorum Ordo Titulorum.
- 173 Præpostera subinde recitatio scriptorum.
- 174 Titulus quid sit hoc loco.
- ab Isidori fuit instituto consilioque recessum. Certè placuit hic ordo tantopere multis posterioribus & legumlatoribus & iudicibus & scriptoribus privatis, v. eundem sibi quoque religiosissime putaverint observandum: cuius rei sunt argumento libri reliqui nostri, Bonifacianus, Clementinus, Extravagantes, Decisiones Rotæ, Decisiones Cassadori, Summa que dicitur Astaxani, similiaq; id genus. Equidem plusquam ridiculos esse reor homines istos qui de nova sunt arte iuris Pontificij vehementer admodum solliciti.
- Quàm verò pulchrè cuncta quoque cohaereant singulis in Decretalium libris, mox apparebit ex Decretalium Paratilis. De singulorum namque titulorum ordine nihil est opus monere; cum temporis ordo ferè servatus esse deprehendatur, sicut & in singulis titulis Iustinianei Codicis. quanquam certè paucis in Decretalium locis ordo temporum aliquantulum turbatus invenitur; vt vbi subinde nunc Gregorius nunc etiam Burchardus Augustinus præponitur, & (in quo minus peccatur) Augustinus Hieronymo. Titulus est inscriptio cuiusque novæ materiæ, qui multis distinguitur capitibus. quæadmodum videre est in omnibus ac singulis nostris Civilis quàm Pontificij iuris voluminibus. Græci scriptores (quod observatu dignissimum est) novum quoque Testamentum IESU Christi suis distinxere titulis, singulosque

gulosque titulos in sua partiti sunt seu capitula seu capitella. Nam teste Suida, τίτλος διαφέρει κεφαλαίῳ. καὶ ὁ μὲν ματθαῖος ἔχει τίτλους ζή, κεφάλαια τνέ. ὁ δὲ μάρκος τίτλους μή, κεφάλαια λ'ς. ὁ δὲ λυκάς τίτλους πγ', κεφάλαια τμή. ὁ Ἰωάννης τίτλους ιη, κεφάλαια σλβ'. hoc est; Titulus à capite differt. ac Matthæus quidē Titulos habet sexaginta octo, Capita trecenta quinquaginta quinque; Marcus Titulos quadraginta octo, Capita trigintasex; Lucas Titulos octuagintatres, Capita trecenta quadraginta octo; Ioannes Titulos octo decim, Capita ducenta trigintaduo. vbi mēdum videtur esse in numero Capitū S. Marci, dum proportio Titulorum & Capitum cæteris in Euangelistis consideratur.

Noui Testamenti in Titulos & Capita distinctio Græcorū. 176 Titulus à Capitulo quatenus differat, Suidæ.

CATALOGVS AVCTORVM
Et auctoritatum quibus vtitur in Decretalium libris Gregorius nonus.

177 Catalogus Auctorum ex quibus collectæ sunt Decretales, distributus in Classes 5.

PRIMA Classis Catalogi Gregoriani
Scriptura sacra.

Exodus lib. 5. tit. 12. c. 1. & tit. 16. c. 1. & tit. 18. c. 1. & tit. 36. c. 1. & seqq.
Proverbia Salomonis.

SECUNDA Classis Catalogi Gregoriani
Canones Apostolorum.

Canones Apostolorum lib. 5. tit. 27. c. 1.

TERTIA Classis Catalogi Gregoriani Pontifices.

Alexander tertius 1180
Bonifacius absque numero.
Clemens 2. 1047
Clemens
o ij

<i>Clemens 3.</i>	1190	<i>Hormisda.</i>
<i>Cælestinus 2.</i>	1144	<i>Innocentius secundus.</i>
<i>Cælestinus 3.</i>	1195	<i>Innocentius tertius.</i>
<i>Deodatus al. Theodorus al.</i>		<i>gna pars Decretorum.</i>
<i>Deusdedit.</i>	615	<i>Ioannes absque numero.</i>
<i>Eugenius absque numero.</i>		<i>tit. penult. c. 1.</i>
<i>Eugenius 3.</i>	1150	<i>Leo primus.</i>
<i>Felix primus.</i>	275	<i>Leo sine numero.</i>
<i>Felix absque numero.</i>		<i>Leo tertius.</i>
<i>Gelasius absque numero.</i>		<i>Leo quartus.</i>
<i>Gregorius Magnus.</i>	600	<i>Lucius absque numero.</i>
<i>Gregorius absque numero.</i>		<i>Lucius tertius.</i>
<i>Gregorius tertius.</i>	730	<i>Nicolaus primus.</i>
<i>Gregorius septimus.</i>	1080	<i>sulta Bulgarorum.</i>
<i>Gregorius octavus.</i>	1187	<i>inter cætera allegata.</i>
<i>Gregorius nonus ipse qui compilavit hos libros Decretalium.</i>	1230	<i>tit. 12. c. 1.</i>
<i>Hadrianus absque numero.</i>		<i>Nicolaus absque numero.</i>
<i>Honorius 3.</i>	1220	<i>Paschalis absque numero.</i>
<i>Honorius 4.</i>	1285	<i>Paschalis secundus.</i>
<i>Error in Honor. 4. ut qui Gregorium 9. tanto intervallo secutus est.</i>		<i>Pius absque numero.</i>
		<i>Stephanus absque numero.</i>
		<i>Symmachus.</i>
		<i>Urbanus absque numero.</i>
		<i>Urbanus quartus.</i>

QUARTA Classis Catalogi Gregoriani, Concilia.

Africanum primum lib. 1. tit. 35. c. 1. v. de s. Carthaginense 1. in Catalogo Gratiano.

Agathense lib. 3. tit. 41. c. 1. & lib. 4. tit. 1. c. 1. & lib. 5. tit. 25. c. 1. & tit. 34. c. 2. v. de s. ibidem.

Alibi

Altheimense quod corruptè scribitur
nunc *Althenense* nunc *Althenen.* nunc *apud*
Althem. nunc *apud Alichium.* vide *ibidè.*

Aluernense lib. 3. tit. 17. c. 1. vide *ibidè.*

Apud Alumnias al. *apud Valentiam.* vi-
de s. *Valentinum.*

Antiochenum lib. 5. tit. 27. c. 2. vide s. in
Catal. Gratian.

Arelatense sine numero lib. 1. tit. 11. c. 7.
& lib. 4. tit. 3. c. 1. & lib. 5. tit. 17. c. 3.

Aurelianense sine numero. toto titulo
de Clerico venatore. & alibi.

Beluacense al. *apud Beluacum.* lib. 3. tit.
14. c. 1. sub Paschali 2. quem vide s.

Gantuariense lib. 3. tit. 22. c. 1. sub Nicolao
3. sub annum Christi 1280. quâquam de-
buit aliud fuisse antiquius, cum Nicolaus
3 diu Gregorium nonû fuerit subsecutus.

Carthaginense sine numero.

CHALCEDONENSE lib. 2. tit. 2. c. 1. vide
s. in Catalogo Conciliorum œcumeni-
corum ex Gratian.

Apud Compèdium lib. 2. tit. 9. c. 1. & lib.
3. tit. 43. c. 1. vide s. *Catal. Gratian.*

Eugenij Papa sine numero. lib. 2. tit. 1. c.
2. vide s. *ibidem.*

Apud Guarmatiam vide *Wormatiense.*
ibidem.

Joannis PP. Synodus lib. 3. tit. penul. c. 1.

LATERANVM simpliciter.

LATERANVM sub *Alexandro* 3. 1178

LATERANVM sub *Innocentio* 3. 1015

Leonis 3. lib. 3. tit. 4. c. 3. 800

o iij Lugdu

Lugdunēse quartum, suspectus mihi numerus. quanquam primum & secundum Concilia Lugdunensia sunt apud Surium Tom. 2. pag. 677. & 680. & alia tria Lugdunensia Decretalibus posteriora fuerunt celebrata sub tribus hisce Pōtificibus, Innocent. 4. Greg. 10. Bonif. 8.

Maciense al. *Maticense* al. *Matiscenens* lib. 5. tit. 6. c. 1. vide Catal. Gratian.

Maguntinense al. *Moguntinense* al. *Moguntinum* al. *Moguntinum*. vide s. ibidē.

Apud sanctum *Medardum* lib. 2. tit. 3. c. 1. & tit. 20. c. 1. vide ibidem s.

Mediolanense lib. 3. tit. 38. c. 1. temporibus Liberij PP. sub annum Christi 360 vide Catalogum Conciliorum ex Tomis quattuor Surij.

Meldense al. apud *Meldam* lib. 4. tit. 13. c. 1. & lib. 5. tit. 17. c. 1. & 34. c. 3. & seq. vide Catal. Gratian.

Apud *Meriam* al. *Med.* al. *Meldam* lib. 4. tit. 13. c. 1. fortasse *Merense* de quo Surius Tom. 3. pag. 551. Confer.

Nannetense lib. 3. tit. 29. c. 2. vide Catal. Gratian.

Parisiense lib. 2. tit. 2. c. 2. & lib. 5. tit. 16. c. 4. vide s. ibidem.

Pictaviense al. *Pictauiense*. lib. 1. tit. 14. c. 1. & tit. 17. c. 1. & lib. 3. tit. 1. c. 2. Nullā huius Concilij apud scriptores alios hactenus inuenio mentionem. Eius tamen Capitula fuerunt in prima Decretaliū Compilatione.

Ramm.

LIBER SECVNDVS. 215

Raenue Synodus habita sub Leone sine numero al. *Roma* à Ioanne 12. lib. 1. tit. 24. c. vlt. al. *Joānis papa* sine numero Synodus allegatur lib. 1. tit. 31. c. 1. & lib. 3. tit. 49. c. 1. Ioannes PP. 12. vixit anno Christi 960

Remense lib. 3. tit. 21. c. 1. & tit. 25. c. 4. vide Catal. Gratian.

Sardicense. vide Catal. quatuor Tomorum Concil. à Surio editorū. Tom. 1. pag. 410. temporibus Iulij PP. 1. sub annum Christi 350

Apud *Siluanectum* lib. 3. tit. 13. c. 5. & tit. 19. c. 1. & 3. c. seq. meminit huius etiā Burchardus. apud alios hactenus nihil huius inuenio, præterquam hic.

Toletanum sine numero.

Triburicense al. *Triburiense*. vide Catal. Gratian.

Turonense sub *Alexand.* 3. c. 3. ne Cler. vel monach. secul. neg. se immis. & alibi.

Apud *Valentiam* al. *Alumnias* lib. 3. tit. 17. c. 1. vide *Valentinam* in Catal. Gratian.

Apud *Warmatiam* al. *Guarmatiam* al. *Warmatiense* al. *Wormatiense*. al. apud *Vermerias* lib. 3. tit. 39. c. 1. & lib. 4. tit. 19. c. 1. & tit. 20. c. 1. Consule Catal. Gratian. 5.

QVINTA Classis Catalogi Gregoriani
Scriptores alij singulares.

Augustinus lib. 1. tit. 2. c. 3. cum seq. & lib. 3. tit. 39. c. 2. & lib. 4. tit. 4. c. 1. & lib. 5. tit. 1. c. 9. & tit. 7. c. 3. & tit. 12. c. 3. &
o iiij tit.

tit. 20. c. 1. & tit. penult. & vlt. anno Christi 400.

Beda lib. 5. tit. vlt.

178
Brocardica
& Brocardus.

Brocardica & *Brocardus* corruptè. pro *Burchardicis* libris & *Burchardo*. cōfer inter cætera cap. *Accusasti*. de Accusat. quod est lib. 5. tit. 1. c. 8. cū capite quinto. §. *Accusasti*. lib. 19. Decreti *Burchardici*. vide *Catal. Gratian.*

179
Capitularia.

Capitularia sunt *Caroli Magni* leges. nam alioqui *Capitularia* videntur vocari *Statutorum* libri vt lib. 5. *Decretaliū* tit. 39. c. 49. vide *Catal. Gratian.*

Chrysostomus lib. 5. tit. vlt. 380

Corpus Canonum. incerto auctore, nisi sit *Isidori* *Decretum*, sicuti probabilius videtur.

Hieronymus. lib. 1. tit. 2. c. 5. (quem tamen locum *Hieronymi* non esse docet *Melchior Canus* lib. 5. locor. *Theol.* c. vlt. ad arg. 6.) & lib. 2. tit. 23. c. 9. & lib. 3. tit. 3. c. 4. & lib. 5. tit. 12. c. 4. & tit. 19. c. 4. & tit. penult. & vlt. 400

Hilarius. lib. 5. tit. penult. 330

Isidorus. lib. 4. tit. 2. c. 3. & lib. 5. tit. penult. c. 9. & seq. 640

Ordo Romanus. lib. 1. tit. 23. c. 1. incerto auctore.

Pœnitentiale Theodori Cantuariensis. lib. tit. 18. c. 3. & tit. 21. c. 1. vide j. *Theodorus Cant.*

Pœnitentiale Romanum. lib. 5. tit. 12. c. 2. & tit. 36. c. 6. incerto auctore.

Theode

Theodorus Cantuariensis Archiepiscopus natione Græcus, qui scripsit illud pœnitentiale. vide Tritthemium, qui testatur illum obiisse anno Christi 690.

ANNOTATIO ad Catalogum auctorum
Gregorij noni.

Illud fortè miretur quispiam cur cùm non epistolæ tantùm Decretales Pontificum libris hisce Gregorij noni proponantur verum etiam Scriptorũ factorum genus omne, nō secus ac in Decreto Gratiano, nihilominus tamen solarum nomen Decretalium fuerit inditum libris iisdem. sed meminisse par est, non ineptè visum fuisse Decretalium cōpilatoribus à Principiori nomen indere: sunt enim duplō plures & amplius in his libris epistolę solarum Pontificum Decretales, quàm sint omnes auctoritates reliquæ simul in vnũ iunctæ, præsertim Conciliis duobus Lateranensibus ad Alexandrum tertium & Innocentium tertium relatis, vt qui suas Constitutiones in iisdem Cōciliis approbare voluerint. apud Gratianũ contrà lōgè plura sunt Conciliorũ Decreta quàm Pōtificum Cōstitutiones vel Decretales epistolę. nomē igitur vtriq; volumini suũ satis aptũ. Ne stolidũ prorsus est hominũ quorundam crassissimorũ eorundemque nequissimorũ iudiciũ, qui licèt vniuersa contempnant ac pro nihilo ducant Ecclesiastica iura, præcipuè tamē scurrili nescio

q. v. quo

180
Cur decretales vocentur hi libri potius quàm Decreta vel Decretum.

181
Par omnino tum ratio tum auctoritas Decretaliũ cū Decreto, immò maior Decretaliũ quàm Decreti.

quo scommate dictiōve Decretales pre
Decreto despuunt atque proculcāt; quali
verò vel non par esset vtriusque volumi-
nis per omnes auctorum & auctoritatum
Classes ratio, vel posteriora iura priori-
bus plerunque non essent potiora & ex-
actiora. Cæteri libri nostri, nimirum Bo-
nifacianus, Clementinus, Extrauagantes,
auctorū Catalogo vix indigent, cum sint
& Classis duntaxat vnius, Pontificū nem-
pe solorum, & verò Pontificum perpetu-
corū, quos ordine successionis obiter ap-
ponamus. Nam tamen si plurima sint Cō-
ciliorum trium Lugdunensium (quæ vi-
delicet sub tribus his Pontificibus Inno-
centio 4. Gregorio 10. Bonifacio 8. cele-
brata fuerunt) in libro Bonifaciano, plu-
rima item quinimò pleraque sint Con-
cilij Viennensis (cui præfuit Clemēs quin-
tus) in libro Clementino, tamen Pontifi-
cibus illa tribuūtur hic omnia non Con-
ciliis ipsis, eo quòd Pōtiffices hi quatuor
exemplo Alexandri tertij & Innocentij
tertij suas omnes reliquas constitutiones
in Conciliis illis approbauerint eademq;
opera Cōciliorum simul illorum Decre-
ta suis approbationibus omnino sua rede-
diderint. nec immeritò, quandoquidem
cuncta Concilia necessariò suam à sum-
mo Pontifice sortiuntur auctoritatē, so-
lo nimirum Pontifice iurisdictionem in
omnes exercente Christianos vniuersalē.

182
Conciliorū
auctoritas
à Pōtiffice.

CATA-

LIBER SECVNDVS. 219
CATALOGVS AVCTORVM
Bonifacianorum, soli nempe Pontifices hi, successionis
ordine.

Clemens tertius al. quartus c. 1. de præ-
bend. & dignitat. vixit ille tertius
anno Christi 1190. quartus 1265.

Gregorius nonus anno Christi 1230.

Innocentius quartus anno Christi 1250.
maximè in Concilio generali Lugdunèsi.

Alexander quartus 1260.

Urbanus quartus 1262.

Clemens quartus 1265.

Gregorius decimus 1275. maximè in alio
Concilio generali Lugdunensi.

Nicolaus tertius 1280.

Bonifacius octauus 1300.

ANNOTATIVNCVLA.

Capitulo 1. de præbendis præfigitur no-
men Clementis 3. al. 4: sed suspectissima
talis est lectio quæ Clementis tertij me-
minit, vt qui diu præcesserit Gregorium
nonum, quare procul dubio soli Clemèti
quarto locus ille debetur; quia præfatur
Bonifacius octauus^a edere sese Constitu-
tiones Pontificû post editionem Decre-
taliû Gregorij noni promulgatas.

183
Auctores
Bonifacia-
ni.
184
Vera lectio
restituta.

*De auctoribus Clementinarum & Extraua-
gantium Joannis vigesimisecondi.*

Catalogus auctorum Clementinorû
dari nequit, quando solus ipse Cle-
mens auctor est Clementinarum partim
in Concilio Viennensi partim etiam antè
& post

185
Clemētinae
et Extraua-
gātes Ioan-
nis 22.

& post factarum; licet editionem libri procurauerit a successor eius proximus mirum *Joannes vigesimusecundus*. Concilium autem Viennense celebrabatur anno Christi 1311.

Idem de viginti Constitutionibus Extravagantibus *Ioannis 22.* sentiendum est, utpote quæ solius esse noscuntur ipsius *Joannis vigesimisecondi* qui coepit præfisse Pontificatui sub annum Christi 1315.

186
Auctores
Extravagā-
tium.

CATALOGVS AVCTORVM
Extravagantium communium, soli Pontifices hi, successio-
nis ordine.

V*Rbanus quartus* al. *quintus* c. 1. de Iu-
monia. vixit *Urbanus quartus* anno
Christi 1262. Suspecta tamen videtur hæc
inscriptio quoad *Urbanum quartum*; quia ve-
risimiliter *Bonifacius octavus* illius Cō-
stitutiones nō prætermisisset in editione
sua. quanquam fateor coniecturam hæc
non esse satis pregnantem cum *Bonifacium*
poterint effugere Cōstitutiones aliquot.

Martinus quartus anno Christi 1283, c.
1. de Regularib. & transeunt. ad relig. Nisi
sit error in numero Pontificis ac debeat
esse *Martinus quintus*. quod ipsum tamē
non videtur, cum *Ioannes 22* illic eum
sequatur. sed contra mirum, si *Martinus*
quarti Cōstitutiones prætermisisset *Bo-
nifacius 8.* eiusdē successor ordine quat-
tus. quanquam rursus fateor coniecturas
in vtramque partem satis imbecilles. nam
præter hoc quod modò notabatur ad *Ur-
banum*

banum quartum, temporis ordo nō tam constanter vbique fuit obseruatus in singulis titulis quā fortassis oportebat.

Bonifacius octauus anno Christi 1300.

Benedictus 10. c. 2. & 3. de elect. Licet illic in libris impressis ponatur *Benedictus vndecimus*. falso fortassis. anno Christi 1304.

Clemens quintus 1310.

Joannes vigesimus secundus anno Christi 1320.

Benedictus vndecimus frequēter suo loco, sed c. 2. & 3. de elect. fortassis non suo loco, cūm Benedicti decimi videatur hoc esse Capitulum vt s̄. dixi.

Benedictus duodecimus ann. Christi 1340.

Hi duo Benedicti vndecimus & duodecimus hic in Extrauagātibus communibus frequēter pro diuersis ponūtur; attamen Chronographi quidam ponūt hos duos pro vno eodemque; perperam sanē.

Clemens sextus c. 2. de pœnit. & remiss. anno 1350.

Urbanus quintus c. 1. de simonia. anno Christi 1365. al. *Urbanus quartus*. vt initio monui.

Martinus quintus anno 1420.

Eugenius quartus an. 1431. c. 3. de priuil.

Calixtus tertius anno 1455.

Paulus secundus anno 1465.

Sixtus 4. cuius postrema quæ libris hix extat cōstitutio fiebat anno Christi 1483. vide c. vlt. in fi. de reliq. & venerat. Sanct.

CAPVT